

ACC. NR. M. 10548: 1-3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: H. E. Wilhelmsson

Härad: Södra Åsbo, Långgunde Adress: Kvidinge

Socken: Kvidinge, Brunnby Berättat av

Uppteckningsår: 1947 Född år 1868 i Brunnby, Malmö h. L.

Uppteckningen rör landsbygdens repslageri s. 1-3.
Frågelista 138.

M. M. 138.

Skriv endast på denna sida!

Landsbyggdets rejslageriLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

I

Totet rejslageri i egentlig mening har bedrifvits i vår ort. De rejer som behöfdes vid jordbruket köptes så godt som alltid på Sby marknad (Klippan).

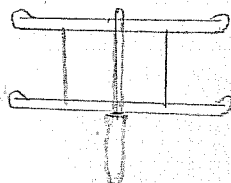
De sorter som brukades voro: Hamprejer (hampareis), Bastrejer (bastreis) och rejer af svinhår (svinalöstreis).

Dessa rejer sorter sålufördes på marknaden dels af yrkesmän - hamperejeren och dels af småbönder och husmän från Nordskånes skogsbygder, som bedrefvo rejslageriet som binnäring. Matrislet till bastrejeren var lindbast. Svinhårsrejen tillverkades af svinhår - ej borsten - med iblandade blånor. Tidana hade för länge sedan tillverkats på orten, af bönderna för det egna behöfvat, men detta var så länge sedan att konsten alldeles dött bort, redan i min barndom. Ej håller Junnos kvar några redskap för arbetet. På gamla vindar kunde man träffa på säckar eller korgar med gammalt tillvaralaget "svinalö" afsedt för spånad.

I en sau har jag dock ett vagt minne af ett slags
 repstageri. Det var min farfar, som en gång, då jag var
 sju eller åtta år gammal, spunn eller hopsmoddde snö-
 ren af blånor från linberedningen. Han använde dervid
 loesnare redskap, som jag kan kalla reulwinmare. Hvad
 de här kallades har jag glömt. Utseendet var ungefär som
 teckningen visar. Ringarna voro rörliga kring axeln som
 tillhöra var handtag. Jag minns hur han höll en sådan
 vinda i hvardera handen och med vana och lifliga rö-
 kelser med händerna smoddde hop de småbrara band
 som voro uppkindade på apparaterna, hur dessa spunnit
 vet jag ej. Begynnelseändan var fäst i en vägg och om-
 sidan upfstod ett rep eller band af en fingers tjocklek
 som dock såg ganska ojämt och larvig ut. Jag har ofta
 på auktioner bland diverse bräde sett sådana vindor, hvil-
 ket tyder på att fordom voro sådana allmänt i bruk för
 att tillgodose det egna behovet af enkla rep och snören.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

L.

I min födelseorten, der jag tidligt vistades kom jag i tillfälle att se hur man tillverkade rep eller linor af gamla fiskemät. En gammal f. d. landbrukare och tillika fiskare hade på sin gårdsgård en primitiv repslagarebanan. Till honom kommo fiskare från Spridol med gamla nät, som de gjorde i ordning i sampliga längder. Dessa snoddes sedan hvar för sig och blefvo sedan hoplaggda på vanligt repslagaremaner, med ett hjul vid ena ändan och ett bräde med kollar för de tre eller fyra "lötarna", så att dessa hölls åtskilda. En vanlig "kyta" användes vid läggningen och denna sköttes af Nils Andersson - ägaren till banan. Hjelen med "lötarna" stod på ett bräde, som gled undan för undan; det var lastat med sten.

Ofrivilligt är ju mycket knapphändig, men det är också att ha jag vet om ifrågasvarande förhållanden.